

16. marts 2017

UPA 2017/55

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Siunissami aalisarsinnaanermut akuersissutip aqutsisoqarfimmi ataasiinnarmi atorneqartalernissaa - taamatullu aqutsisoqarfiup "Kalaallit Nunaata sinnerata" siunissami aqutsivinnut immikkoortunut arfinilinnut aggornilersorneqarnissaa (Maniitsoq, Paamiut, Qaanaaq, Sisimiut, Kalaallit Nunaata kujataa aamma Tasiilaq) anguniarlugu sinerissamat qanittumi qaleralinniarneq pillugu nalunaarut allannqorteqqullugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Michael Rosing, Demokraatit)

Tungavilersuut

Sinerissap qanittuani qaleralinniarneq maannakkorpiaq aqutsisoqarfinnut tallimanut aggornilersorneqarnikuvoq: Upernavik, Ummannaq, Qeqertarsuup Tunua, Nuuk aamma Kalaallit Nunaata sinnera.

Aqutsisoqarfik kingulleq atorunnaarsittariaqarpoq - taarserneqarlunilu immikkoortunik mikisunik arlalinnik, aalisarnermi peqassutsit ataqatigiinnerannut annerusumik tulluussarlugu. Ataasiinnaanani (akuttunngitsumik najukkami) qaleraleqarfeqartarpoq immikkoortunik, taamaattumik siunnersuutigerusuppara, aalisarneq siunissami minnerpaamik ukununga immikkoortunut aggornilersorneqassasoq: Maniitsoq, Paamiut, Qaanaaq, Sisimiut, Kalaallit Nunaata kujataa aamma Tasiilaq.

Tamatuma saniatigut piumasagaatinngortariaqarpoq aalisarsinnaanermut akuersissutip taamaallaat aqutsisoqarfimmi ataatsimi atorneqarsinnaanngornissaa. Imatut paasillugu, aalisarsinnaanermut akuersissut soorlu Upernavimmi atorneqarsinnaasooq siunissami Ummannap eqqaani atorneqarsinnaajunnaassasoq. Aalisartut aqutsisoqarfimmi allaminngaanneersut aalisapilunnermut ilapittuutaasinnaanerisa saniatigut aamma teknikkikkut arlalinnik unammminartunik peqarpoq. Pisassiissutit affaat angallataatilinnut pisassiissutigineqarpata namminerlu aalajangersinnaallugu pisassiissutit sumi pisarerusunnerlugit, taava pisassiissutit aggornerinik nuussineq assersuutigalugu Qeqertarsuup Tunuaniit Ummannamut imaluunniit Ummannamiit Qeqertarsuup Tunuanut taava agguaassineq pisassiissutillu annertussusaat naligiissinnaajunnaassapput.

Aggornilersuinermik killilersuinermillu immikkut aqutsisoqarfinngortitsinerup kinguneranik aqutsisoqarfinni ataasiakkaani aalisapilunneq annikillisinneqassaaq aammali tamatuma kinguneranik aalisarnermik tulluussaanaasaaq periarfissaqalissagaluarpooq, tassani aalisarnermik

inuussutissarsiutillit ullumimut naleqqiullugu aalajangersinnaangussagaluarpaat pisassiissutit qanoq aalisarusunnerlugit. Tamatuma aamma nassataanik akisussaassuseqarnerusumik aalisartoqalissagaluarpoq - taamaasillunilu aalisarneq piffissaq ungasinnerusoq isigalugu pisinnaalissagaluarpoq peqassutsikkut nungukkiartuutaannginnerusumik. Ullumikkut periuseq atornerarallartillugu akisussaassuseqanngitsumik aalisarnissaq aningaasarsiornikkut peqassutsikkullu atasinnaanngitsoq, kaammattorneqarpoq.

Ullumikkut assersuutigalugu aqutsisoqarfimmi "Kalaallit Nunaata sinnerani" qanoq qalerallittoqartiginissaa qummut killeqartinneqanngilaq. Tamatuma kinguneranik qalerallit akilersinnaanngoriartorlutik amerliartulaalersullu nungunneqartarput.

Periuseq allanngortinneqartuuppat, aalisarsinnaanermut akuersissut aqutsisoqarfimmi ataasiinnarmik atorsinnaanngortillugu, taava immikkoortuni ataasiakkaani aalisapilunneq millisinneqarsinnaassagaluarpoq. Peqataanillu najukkami aalisarneq aallaaveqarnerulissagaluarpoq. Najukkani ataasiakkaani aalisartut aalisartunik aqutsisoqarfimmi allaneersunik pisassiissutinik avitseqatigissaartillugit. Taamaalisuuppat aalisakkat immikkoortuni ataasiakkaaneersut siunissami najukkami aalisartunut innuttaaqataasunullu iluaqusiinerusalissagaluarput.

Akuersissutip atuuffissaanik killiliisoqartuuppat assersuutigalugu Qeqertarsuup Tunuani aalisartut aalisarfimmi aalisakkat nungoriarlugit avannarparterlutik nuuttariaaruttalissagaluarput - uangalu nammineq ernummatigaara iliuuseqartoqanngippat tamanna periaannaasoq. Aamma naapertuuttuliornertut isikkoqanngilaq Uummannami aalisartut kujataani aalisapiloreerlutik pisasaarunnikunik aalisaqateqalartarnissartik naatsorsuutigisariaqartassappassuk.

Siunnersuutip iluaqutissartaatut aamma naggataatigut oqaatigineqarsinnaavoq, sinerissamut qanittumi aalisarnerup piujuaannarnissaata qalliarturnera peqatigalugu taava aamma aalisarnerup MSC-mik nalunaaqutsersorneqartalernissaa ajornannginnerujartulissaaq, aalisarnermik inuussutissarsiuteqartut aalajangissagaluarpata tamanna angorusullugu. Allaat Uummannap eqqaani aalisarneq MSC-mik nalunaaqutserneqarsinnaangussagaluarpoq Qeqertarsuup Tunuani aalisarneq piujuaannartitsinissamik tunngaveqanngikkaluarpalluunniit.

Partiit allat oqaaseqaataasa tusarnissaannut kiisalu Naalakkersuisut akissuteqarnissaannut qilanaarpugut.

Aningaasatigut allaffissornikkullu pisortanut kingunerusussat

§ 37 naapertorlugi apeqqummut nr. 2017/97-mut Naalakkersuisut akissuteqarnerminni allapput siunnersuut akuerineqassagaluarpat makku pisortanut kingunerujumaartut:

” Piffissaq sivikinnerusoq eqqarsaatigalugu naliliisoqarpoq ilaatigut biologit annertunerusumik siunnersuisarnilssaasa nakkutilliinermillu pisariaqartitsinerup kinguneranik aningaasartuuteqarnerulernermik kinguneqassasoq. Tamassuma saniatigut siunnersuutigineqartutut aggornilersuineq killiliinerlu pisortat allaffissornerisa annertunerulernerannik kinguneqassasut ilimagineqartariaqarpoq.”

Demokraatini ilaatigut tassani isumaqataavugut, taamaakkaluarterli peqataanik tikkuassavarpu piffissaq ungasinnerusoq isigalugu aalisarneq aalaakkaanerusussaammat, taamaasillunilu tamatumap kinguneranik aamma aalisarnermi aningaasaqarneq aalaakkaanerusussaavoq inuiaqatigiinnut iluaqutaasumik.

Tamatuma saniatigut siunnersuutip nassataanik, nalunaarutip allannortinneranut atatillugu pisortat aningaasatigut allaffissornikkullu aningaasartuuteqartussaapput tamatumalu saniatigut aqutsisoqarfiit ataasiakkaat amerlassusaasa killeqarfiisalu sukumiinerusumik nalilersornissaannut. Tagginneqarpoq taakkununga aningaasartuutit ilinniagartuup ukip affaani sulisinneranut atatillugu aningaasartuutinit annertunerunaviangitsut (250.000 koruunit missaani).

Aningaasatigut allaffissornikkullu sullivinnut namminersortunut kingunissai.

§ 37 naapertorlugu apeqqummut nr. 2017/97-mut Naalakkersuisut akissuteqarnerminni allapput siunnersuut akuerineqassagaluarpat makku namminersortunut inuussutissarsiortunut kingunerujumaartut:

”Aammattaaq naliliisoqarpoq siunnersuut inuussutissarsiortunut namminersortunut (aalisartunut) ajornerusunik kinguneqassasoq, tassa aalisartut aalisarfimmi piffissat ilaanni imminut akilersinnaanerusut isumaqarfigisaanni aaiisartut aalisarsinnaanermut 2 periarfissaat killilemeqassammata. Ilimagineqartariaqarpoq tamanna aalisarnermi sinneqartoortunik taamaalillunilu aamma toqqaannangitsumik nunap karsiata sinneqartoortaanik appartitsissasoq. Ilimagineqarpoq siunnersuut inuussutissarsiortunut namminersortunut allaffissornikkut kinguneqassasoq.”

Demokraatini Naalakkersuisut isumaqatigaagut, siunnersuut inuussutissarsiortunut namminersortunut allaffissornikkut kinguneqarnavianngitsoq, Naalakkersuisulli isumaqatigiinngilagut nalilermassuk, aningaasarsiornikkut kingunerusussat sutigut tamatigut ajornerusumik kinguneqassasoq.

Siunnersuut akuerineqarpat aalisartut ataavannerusumik aalisarsinnaalissasut isumaqarpugut tamatumalu kingunerisaanik aalisartut ataasiakkaat aalisartitseqatigiiffiillu patajaannerusumik aningaasarsiorsinnaalissapput. Aalisartulli ataasiakkaat siunnersuut killilersuutaasutut isigissavaat aqutsisoqarfiit killingi pitarlugit aalisarsinnaajunnaassagamik. Taamaasilluni siunnersuut annaasaqaataasinnaavoq - aalisartulli aqutsisoqarfiup aalisarfigisimasap avataanut pisaminnik tunisisinnaasussaapput. Naatsorsuutigineqarporli aningaasarsiornikkut peqassutsikkullu siunnersuutip iluaqutissartai akorngutissartaalu ataatsimut isigalugit oqimaaqatigiikkumaartut, taamaasillunilu siunnersuut akuerineqarpat inuiaqatigiit iluaquserneqassasut taamatullu ataatsimut isigalugu inuussutissarsiortut namminersortut siunnersuut akuerineqarpat iluaquserneqarumaartut.

Aningaasatigut allaffissornikkullu innuttaasunut kingunissai

Soqanngilaq.